

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2To/93/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622010153
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Libantová Medvecká, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4622010153.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD., a členiek senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a JUDr. Lenky Formel Kováčovej PhD., v trestnej veci proti obžalovanej X. Y., pre prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 odsek 1 Trestného zákona, o odvolaní obžalovanej X. Y., proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 13. 10. 2022, sp. zn. 2T/37/2022, na verejnom zasadnutí konanom dňa 18. 1. 2023, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 odsek 1 písmeno b/, písmeno d/ Trestného poriadku sa z r u š u j e napadnutý rozsudok súdu I. stupňa.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku sa obžalovaná X. Y., narodená XX.XX.XXXX v T., trvale bytom U., D. cesta XXXX/XX,

podľa § 285 písmeno b/ Trestného poriadku

o s l o b o d z u j e

spod obžaloby prokurátora K. prokuratúry W. zo dňa 4. 4. 2022, sp. zn. Pv 375/21, pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 odsek 1 Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť na tom skutkovom základe, že:

dňa 08.02.2021 v čase o 09.00 hod. po zákonom poučení o následkoch krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona, ako svedok v trestnom konaní pred povereným príslušníkom K. oddelenia R. zboru Topoľčany, v budove Obvodného oddelenia PZ v Topoľčanoch, do zápisnice o výsluchu svedka nepravdivo uviedla, že jej bolo odcudzené osobné motorové vozidlo zn. J. U. G čiernej farby, EČ: LV XXX FS, T.: B v W. na ul. X., za domom služieb, ktoré mala požičané a zverené od majiteľa vozidla K. J. a vozidlo bolo na uvedenom mieste odparkované z dôvodu technickej poruchy vozidla, pričom predmetné motorové vozidlo bolo vypátrané pracovníkmi operatívneho oddelenia odboru kriminálnej polície W. dňa XX.XX.XXXX v meste F. a vykonaným šetrením bolo zistené, že X. Y. osobné motorové vozidlo zn. J. U. G čiernej farby, EČ: LV XXX FS predala D. F. koncom decembra 2020, na základe čoho poverený príslušník Obvodného oddelenia Policajného zboru Topoľčany v konaní pod sp. zn. A.: K.-XXX/TO-TO-XXXX uznesením dňa XX.XX.XXXX, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa XX.XX.XXXX podľa § 215 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie, pretože skutok nie je trestným činom.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Topoľčany (ďalej len súd I. stupňa) bola obžalovaná X. Y. (ďalej len obžalovaná) uznaná vinnou pre prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa mala dopustiť na skutkovom základe, že:

dňa 08.02.2021 v čase o 09.00 hod. po zákonom poučení o následkoch krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona, ako svedok v trestnom konaní pred povereným príslušníkom Obvodného oddelenia Policajného zboru W., v budove Obvodného oddelenia PZ v Topoľčanoch, do zápisnice o výsluchu svedka nepravdivo uviedla, že jej bolo odcudzené osobné motorové vozidlo zn. J. U. G čiernej farby, EČ: LV XXX FS, T.: B v W. na ul. X., za domom služieb, ktoré mala požičané a zverené od majiteľa vozidla K. J. a vozidlo bolo na uvedenom mieste odparkované z dôvodu technickej poruchy vozidla, pričom predmetné motorové vozidlo bolo vypátrané pracovníkmi operatívneho oddelenia odboru kriminálnej polície Topoľčany dňa XX.XX.XXXX v meste Hlohovec a vykonaným šetrením bolo zistené, že X. Y. osobné motorové vozidlo zn. J. U. G čiernej farby, EČ: LV XXX FS predala D. F. koncom decembra 2020, na základe čoho poverený príslušník Obvodného oddelenia Policajného zboru Topoľčany v konaní pod sp. zn. ČVS: K.-XXX/TO-TO-XXXX uznesením dňa XX.XX.XXXX, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 29.05.2021 podľa § 215 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie.

Za to jej bol podľa § 346 ods. 1 Tr., zák., nezistiac poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 Tr. zák., nezistiac priťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 Tr. zák., postupom podľa § 38 ods. 2 Tr. zák., § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a § 57 ods. 1 Tr. zák. uložený peňažný trest v sume 750,- (sedemstopäťdesiat) eur. Podľa § 57 ods. 2 Tr. zák. určil, že vymožená suma peňažného trestu pripadá štátu. Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil obžalovanej náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Proti tomuto rozsudku podala, v zákonnej lehote odvolanie obžalovaná, pričom jej odvolanie smerovalo voči celému rozsudku, nakoľko samotné rozhodnutie o vine považovala za nesprávne a predpokladala, že výrok o treste nadväzoval na výrok o vine. Napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho posúdenia veci, pretože súd I. stupňa sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

Súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku konštatoval, že ako svedok uviedla nepravdu o okolnosti majúcej podstatný význam pre rozhodnutie, keď mala konať v úmysle porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom. Mala byť usvedčovaná svedeckou výpoveďou svedkov D. F. a R. F.. Týchto svedkov považoval súd I. stupňa za pravdivé a podporené aj elektronickou komunikáciou medzi ňou a svedkom D. F.. Rozpory vo výpovediach považoval súd I. stupňa za „nepresnosti“, ktoré mali byť bežné z hľadiska časovej stopy v pamäti a súčasne nemal za to, že by uvedený svedok mal motív nevypovedať pravdu. Vo vzťahu k jej argumentácii, že kúpna zmluva nemala byť uzatvorená medzi ňou a D. F., sa súd I. stupňa obmedzil iba na hodnotenie úkonov strán tak, že mala byť uzatvorená kúpna zmluva konkludentne. S uvedenými úvahami súdu I. stupňa vyjadrila nesúhlas, nakoľko nereagujú komplexne na všetky vykonané dôkazy a ani nevychádzajú zo základných zásad trestného procesu.

V prvom rade za potrebné považovala uviesť, že v priebehu celého konania konštantne svoju vinu popierala a totožne vypovedala aj v konaní vedenom pred Obvodným riaditeľstvom policajného zboru W. A.: K.-XXX/TO-TO-XXXX, v ktorom vypovedala ako svedok. Na hlavnom pojednávaní nebolo preukázané, že by v uvedenom trestnom konaní uviedla nepravdu, pretože nebolo dokázané, či svedkovia D. F. a R. F. sami pravdu vypovedali alebo nie. Títo svedkovia vypovedali rozporuplne, keď svedok D. F. pred vznesením obvinenia uviedol, že za vozidlo mal zaplatiť 250,- eur, pričom po vznesení obvinenia sa malo jednať o sumu 300,- až 350,- eur a na hlavnom pojednávaní pred súdom I. stupňa uvádzal sumu 300,- eur, resp. si nepamätal, koľko peňazí jej mal dať. Súčasne uviedol, že od neho nemala požadovať žiadnu cenu za vozidlo.

K uzatvoreniu kúpnej zmluvy medzi obžalovanou a svedkom D. F. dôjsť nemohlo a to v prvom rade preto, že toto vozidlo nevlastnila, teda ho nemohla ani scudziť. O tom, že nie je vlastníkom predmetného vozidla, svedok D. F. vedel, muselo mu to byť zrejmé, že vozidlo kúpiť nemohol. Vozidlo nebolo vydané s veľkým technickým preukazom, teda ak by tento svedok veľký technický preukaz mal, určite by vozidlo predal aj s týmto dokladom. Súd I. stupňa sa venoval úvahe o tom, že kúpna zmluva mohla byť uzatvorená konkludentne ako kúpou veci z ruky do ruky. V tomto smere však považoval za potrebný určitý postoj zmluvných strán, kde predávajúci chce previesť vec na inú osobu, kupujúci odovzdáva kúpnu cenu a obe strany vzájomne plnenia prijímajú. K uvedenému manévru v danej veci neprišlo, pretože jednak sám svedok D. F. uviedol, že ona žiadnu sumu nechcela, t.j. podľa jeho tvrdení ani ona sama nemala úmysel vec predať. O tom, že nemala zámer vozidlo predať (čo ani nemohla, keďže nebola vlastníkom vozidla), má svedčiť aj SMS komunikácia medzi ňou a svedkom D. F., kedy na otázku svedka „čo za to chce“ odpísala správou v znení „nič, iba si to vezmi“. Bez dojednania o kúpnej cene nie je možné konštatovať, že kúpna zmluva je uzatvorená a jedná sa o nevyhnutnú náležitosť tohto typu zmluvy.

Svedok R. F. ani raz neuviedol, v akej výške mala byť kúpna cena vyplatená, teda nepotvrdil ani dojednanie ohľadne kúpnej ceny a ani odovzdanie kúpnej sumy. Uvedení svedkovia si vzájomne

protirečili aj ohľadne toho, v akom vozidle mali ísť vozidlo odtiahnuť. Y. R. F. uvádzal, že išlo o T. R. a svedok D. F. Fiat D.. Y. D. F. mal v prípravnom konaní uviesť, že svedok R. F. bol vzdialený od neho a obžalovanej jeden meter, avšak na hlavnom pojednávaní uviedol najskôr 3-4 metre a neskôr 5. Svedok R. F. zase uviedol v prípravnom konaní vzdialenosť 10 metrov a pred súdom I. stupňa 4 metre. V tomto prípade sa nejedná o nepresnosť v pamäťovej stope svedka, ale o viacero podstatných okolností vytvárajúcich obraz o situácii obzvlášť nejednotne, nabádajúc tak k úvahe, či sa popisovaná situácia reálne stala, t.j. vytváranie pochybnosti. Zároveň považovala za irelevantné, či horeuvedeného svedka požiadala, aby vozidlo odtiahol na nejaké konkrétne miesto, nakoľko skutková veta obžaloby o predaji vozidla.

O tom, či svedok skutočne vozidlo odtiahol nevedela, o čom má svedčiť autentická komunikácia s priateľkou svedka D. F., z ktorej má vyplývať, že tejto ona napísala, že vozidlo mu vraj predala, ale nebolo jej. Túto komunikáciu predložil svedok D. F. a súd I. stupňa sa nevysporiadal s touto komunikáciou v skutočnom obsahu, potvrdzoval, že táto mala potvrdiť tvrdenie svedkov. Komunikácia však paradoxne potvrdzuje to, že vozidlo nepredala a ani predat' nechcela. Súčasne poukázala aj na výpoveď svedka K. J., ktorý mal potvrdiť, že mu oznámila, že vozidlo bolo odparkované a že z miesta zmizlo, teda neoznámila mu, že vozidlo predala. Z vykonaného dokazovania vyplynulo aj to, že svedok D. F. bol v minulosti súdne potrestaný pre poistný podvod. Preto, keď vozidlo bolo vypátrané a bolo zistené, že toto predal svedok tretej osobe, hoc ho nevlastnil, bola daná motivácia tohto svedka nevypovedať pravdu, resp. sa sám vyviníť spod trestnej zodpovednosti.

Navrhla z uvedených dôvodov postupovať podľa zásady „in dubio pro reo“, nakoľko nebolo preukázané, že by sa dopustila žalovaného trestného činu.

V závere písomne podaného odvolania obžalovaná navrhla zrušiť napadnutý rozsudok súdu I. stupňa podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/ Tr. por. a oslobodiť ju spod obžaloby podľa § 285 písm. a/, resp. písm. b/ Tr. por.

K odvolaniu obžalovanej sa prokurátor písomne nevyjadril.

Verejné zasadnutie odvolacieho súdu bolo v zmysle ustanovenia § 293 ods. 5 Tr. por. vykonané v neprítomnosti obžalovanej, ktorá mala doručenie upovedomenia riadne vykázané.

Obhajkyňa obžalovanej na verejnom zasadnutí uviedla, že sa plne pridrižiava písomne podaného odvolania, nad rámec ktorého nechcela nič uviesť. V konečnom návrhu uviedla, že navrhuje, aby bolo odvolaniu obžalovanej vyhovené z dôvodu uvedeného v písomných dôvodoch odvolania, keďže nebolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že došlo k predaju motorového vozidla za takých okolností a tak, ako jej bolo kladené za vinu a obžalovaná bola spod obžaloby oslobodená.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí uviedol, že súd I. stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav správne právne posúdil a obžalovanej uložil trest, ktorý z hľadiska druhu a výmery je uložený v súlade so zákonom a preto odvolanie obžalovanej nepovažoval za dôvodné a toto navrhol podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou - obžalovanou, nezistiac zákonné dôvody na postup podľa § 316 ods. 1 alebo § 316 ods. 3 Tr. por., preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie obžalovanej je dôvodné i keď z iných, ako uvádzala v písomných dôvodoch odvolania.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovanej je dôvodné, a preto bolo potrebné napadnutý rozsudok súdu I. stupňa vo výroku o vine a treste podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/ Tr. por. zrušiť pre

- chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- napadnutým rozsudkom bolo porušené ustanovenie Trestného zákona.

Po preskúmaní spisového materiálu odvolací súd zistil, že súd I. stupňa vykonal síce rozsiahle dokazovanie, avšak dospel k nesprávnym právnym záverom. Na hlavnom pojednávaní vypočul obžalovanú, svedkov D. F. a R. F., oboznámil elektronickú komunikáciu medzi obžalovanou a svedkom

D. F., ako aj pripojený spis týkajúci sa konania vedeného na Okresnom riaditeľstve policajného zboru Topoľčany - Obvodného oddelenia PZ Topoľčany pod sp. zn. ČVS: ORP-515/TO-TO-2020, zmluvu o prenájme motorového vozidla medzi obžalovanou a K. J. a prečítal svedeckú výpoveď K. J. z prípravného konania, na základe čoho došiel k záveru, že i keď obžalovaná spáchanie skutku popierala, jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností bola usvedčená svedeckou výpoveďou svedkov D. F. a R. F., ktorí obaja zhodne potvrdili, že prišli predmetné vozidlo odtiahnuť na miesto v Topoľčanoch, pričom pri uvedenom odvoze bola prítomná aj obžalovaná, ktorá ich pri vozidle čakala. Rovnako obaja svedkovia potvrdili, že svedok F. odovzdal obžalovanej za vozidlo peniaze, ktoré ona prijala a odovzdala mu kľúč aj doklady od vozidla.

Prečinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí páchatel', ktorý ako svedok v trestnom konaní uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie.

Obžalovanej bolo podanou obžalobou dávané za vinu, že dňa 8. 2. 2021 v čase o 9.00 hod. po zákonom poučení o následkoch krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. do zápisnice o výsluchu svedka nepravdivo uviedla, že jej bolo odcudzené osobné motorové vozidlo zn. J. U. G čiernej farby, EČ: LV XXX FS, nachádzajúce sa v W. na X. ulici za D. služieb, ktoré mala požičané a zverené od majiteľa vozidla K. J., pričom uvedené motorové vozidlo malo byť na danom mieste odparkované z dôvodu technickej poruchy vozidla, pričom predmetné motorové vozidlo malo byť následne vypátrané v meste F. a vykonaným šetrením bolo zistené, že toto motorové vozidlo predala D. F. koncom decembra 2020, na základe ktorého trestné stíhanie vedené pod A.: K.-XXX/TO-TO-XXXX bolo zastavené.

Z vykonaných dôkazov bolo bezpečne zistené, že obžalovaná podala trestné oznámenie vo veci podozrenia z prečinu krádeže podľa § 2X2 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., ku ktorému malo dôjsť neznámym páchatel'om v období od januára 2020 do novembra 2020, na W. ulici, na bližšie nekonkretizovanom mieste. V tomto konaní počas vykonaného skráteného vyšetrovania bol vypočutý ako poškodený majiteľ ukradnutého vozidla K. J. (bývalý priateľ obžalovanej), v procesnom postavení svedka oznamovateľka X. Y. a ako podozriví z uvedeného trestného činu svedkovia D. F. a R. F.. Trestné stíhanie bolo, na základe vykonanej konfrontácie medzi obžalovanou v procesnom postavení svedka a podozrivým D. F., s poukazom na rozpory v ich výpovediach a po vypátraní a následnom zaistení motorového vozidla, zastavené. Na základe zistených skutočností poverený príslušník OR PZ v Topoľčanoch konštatoval, že nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a ani iného trestného činu uvedeného v Trestnom zákone, nakoľko absentujú znaky objektívnej a subjektívnej stránky trestného činu.

Obžalovaná bola v uvedenom konaní vypočutá ako svedkyňa a bola riadne poučená v zmysle § 346 ods. 1 Tr. zák. o následkoch krivej výpovede a krivej prísahy a následne bola vypočutá ako svedkyňa o okolnostiach, za akých malo dôjsť k odcudzeniu sporného motorového vozidla. K výsluchu tejto svedkyne došlo potom, keď ohlásila, že jej bolo motorové vozidlo, ktoré mala zverené od bývalého priateľa K. J. odcudzené neznámym páchatel'om.

Dokazovaním bolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že v skutočnosti obžalovaná sama motorové vozidlo predala svedkovi D. F. a následne ohlásila jeho krádež, aby tak zakryla svoju trestnú činnosť voči majiteľovi motorového vozidla, jej bývalému priateľovi K. J.. Svedok K. J. sa dohodol s obžalovanou, že sporné motorové vozidlo bude jej, keď uhradí zaň medzi nimi dohodnutú sumu. Motorové vozidlo užívala obžalovaná, avšak jeho vlastníkom bol stále K. J., pretože obžalovaná mu neuhradila celú sumu. Ako vyplýva zo spisového materiálu, predovšetkým z výpovedí svedkov D. F. a R. F., (o hodnovernosti ktorých nemá dôvod pochybovať ani odvolací súd, keďže tieto mal za podporené celým radom vykonaných dôkazov) sporné motorové vozidlo obžalovaná predala uvedeným svedkom ako nepojazdné, pričom nebolo dôležité, za akú sumu.

Vzhľadom na danú situáciu výpoveď obžalovanej ako svedkyne pred orgánom činným v prípravnom konaní v inej veci, i napriek poučeniu o právach a povinnostiach svedka, bola v skutočnosti výpoveďou páchatel'a trestného činu, ktorý svojou výpoveďou sa snažil zatajiť odhalenie vlastného činu (sprenevery). Osoba, ktorá spácha trestný čin, sa nemôže dopustiť trestného činu krivej výpovede a to ani vtedy, ak bola riadne o právach a povinnostiach svedka poučená, ako sa to stalo v tomto prípade. Svedok môže odoprieť vypovedať okrem iného tiež vtedy, ak by výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe. Toto oprávnenie je v súlade s ústavným princípom práva na obhajobu. Avšak ani v tých prípadoch, keď svedok nepoužije svoje právo odmietnuť vypovedať a vypovedá pred

orgánmi činnými v trestnom konaní nepravdu v snahe zatajiť vlastnú trestnú činnosť, nenapĺňa znaky trestného činu krivej výpovede. Obžalovaná nesmie byť žiadnym spôsobom donucovaná k priznaniu a to ani nepriamo. Nepravdivá výpoveď sledujúca cieľ, aby osoba, ktorá vypovedá, neprezradila svoju trestnú činnosť, je v skutočnosti súčasťou obhajoby. Túto obhajobu nie je možné vynucovať výsluchom obžalovanej ako svedkyne, ktorá na rozdiel od obvineného je inak povinná vypovedať pravdu pod sankciou trestného postihu. Taký postup by bol nepriamym donucovaním obžalovanej usvedčiť samu seba k priznaniu, čo je neprípustné.

V posudzovanom prípade výpoveď obžalovanej pred orgánmi činnými v trestnom konaní bola súčasťou jej obhajoby motivovaná v snahe zatajiť svoju trestnú činnosť. Preto nemohla tým, že napriek poučeniu vypovedala ako svedok nepravdu o rozhodnej okolnosti, naplniť znaky trestného činu krivej výpovede a krivej prísahy v zmysle § 346 ods. 1 Tr. zák. Pokiaľ tak urobil súd I. stupňa tým, že obžalovanú uznal vinnou, bol tým porušený zákon v jej neprospech.

S poukazom na horeuvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.